

# اندازه‌گیری مبودیپین در مایعات بیولوژیک با روش HPLC و کاربرد این دارو در مطالعه فارماکوکینتیک در موش صحرایی

## چکیده

زمینه و هدف: داروی مبودیپین یک داروی کلسیم آنتاگونیست بوده با ساختمان ۱/۴ دی‌هیدروپیریدین می‌باشد که در درمان فشار خون می‌تواند موثر باشد. در این مطالعه یک روش HPLC برای اندازه‌گیری این ماده در سرم ابداع شده که برای مطالعه فارماکوکینتیک این دارو پس از تجویز خوراکی در موش صحرایی بزرگ به کار گرفته شده است. روش بررسی: در این روش ۱cc از پلاسما و یا مایعات بیولوژیکی دیگر استاندارد داخلی (دیودیپین) به ۰/۵cc سرم افزوده شد. مبودیپین و استاندارد داخلی در ۵cc اتیل استات استخراج گردیده و در جریان ازت خشک شد و باقی‌مانده آن در ۲۰۰µl فاز متحرک حل شد و ۲۰µl به دستگاه HPLC با ستون C18 و دکتور UV تزریق گردید. فاز متحرک شامل متانول (۷۰٪)، آب (۲۵٪) و استونیتریل (۵٪) با سرعت ۱ml در دقیقه بود.

نتایج: نشان داده شد که در این روش این ماده به خوبی از یکدیگر جدا شده و پیک‌های مداخله‌گر با مواد داخلی سرم ندارد. منحنی استاندارد آن در دامنه ۱۰-۵۰۰ng/ml خطی بوده و قابلیت استخراج، بالای ۹۰٪ می‌باشد. این نتایج در مطالعه فارماکوکینتیک این دارو پس از تجویز خوراکی یا وریدی به موش صحرایی، مورد آزمایش قرار گرفت و دیده شد که اگر چه، جذب این دارو از طریق خوراکی کم‌تر از ۲٪ بود ولی دارو در بافت‌های مغز، قلب، کبد و کلیه به خوبی منتشر شده بود.

نتیجه‌گیری: روش HPLC گزارش شده روشی مناسب، راحت، ساده و حساس برای تعیین مقدار و مطالعات فارماکوکینتیک مبودیپین می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: ۱- مبودیپین ۲- فارماکوکینتیک ۳- اچ.پی.ال.سی ۴- موش صحرایی

دکتر شهاب بهلولی I  
دکتر فریبرز کیهانفر II  
دکتر سعید ضیایی III  
\*دکتر مسعود محمودیان IV

تاریخ دریافت: ۸۳/۳/۶، تاریخ پذیرش: ۸۳/۱۰/۲۷

## مقدمه

اسپانس کلسیم به طرف راست انتقال یابد و از این نظر مبودیپین قوی‌تر از نیفدیپین عمل می‌نماید و نیز مبودیپین سبب شل شدن عضلات صاف جداره آئورت می‌شود که در این زمینه هم، قوی‌تر از نیفدیپین عمل می‌کند.<sup>(۱)</sup> پس این دارو دارای خصوصیات بهتری می‌باشد و هم‌چنین نیمه عمر

داروی مبودیپین یک آنتاگونیست جدید کلسیم با ساختمان ۱/۴ دی‌هیدروپیریدین می‌باشد (تصویر شماره ۱). مطالعات قبلی نشان داده است که اثرات فارماکولوژیکی این ماده مشابه با نیفدیپین است، به عنوان مثال در عضله صاف مجرای ایلیوم خوکچه هندی مبودیپین باعث می‌شود که منحنی دوز

(I) استادیار گروه داروشناسی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران.

(II) دانشیار گروه داروشناسی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران.

(III) متخصص داروشناسی و پژوهش‌گر در شرکت داروسازی رازک.

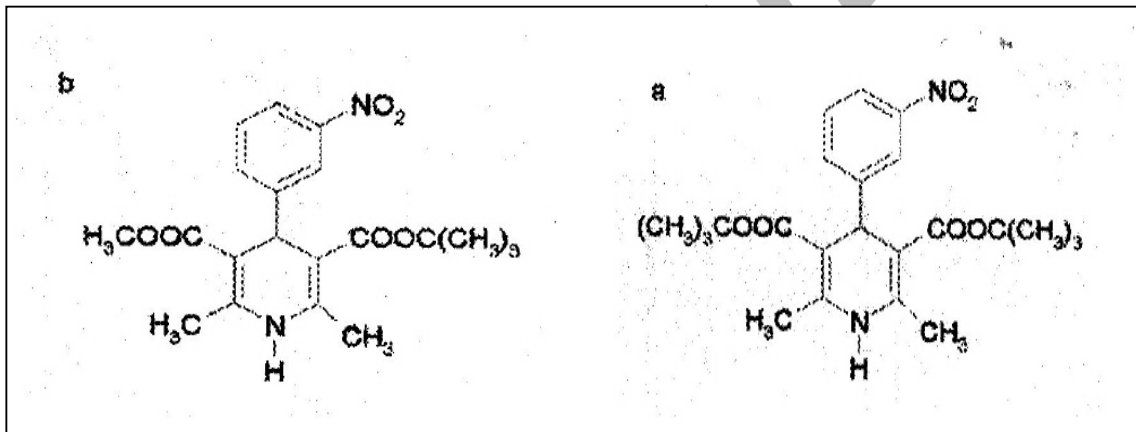
(IV) استاد گروه داروشناسی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران. (\*مؤلف مسؤول)

شده‌اند. فاز متحرک شامل متانول × آب و استونیتریل (۷۰، ۲۵ و ۵) بود.

کروماتوگرافی در شرایط درجه حرارت آزمایشگاه انجام پذیرفت و سرعت فاز متحرک ۱ ml/min بود و جذب مواد خارج شده در ۲۳۸ nm اندازه‌گیری شد. محلول استاندارد در مطالعه حاضر، مبودیپین در متانول به میزان ۱ mg/ml بود که در مقابل نور حفاظت گردید و تا وقت استفاده شدن در درجه حرارت ۲۰°C- نگه‌داری شد. محلول‌های به میزان ۲ و ۲۰ mg/ml با رقیق کردن محلول مادر در متانول تهیه گردید و میزان پایداری این محلول‌ها با محلول‌های تازه تهیه شده دارو، مقایسه شد.

بیولوژیک آن بالاتر می‌باشد، در عضلات صاف جداره عروق پستانی در انسان پوتنسی آن بیش‌تر از نیفدیپین است و نسبت به آنتاگونیست‌های نسل اول کلسیم نیز نیفدیپین دارای Vaso-selectivity<sup>(۲)</sup> بیشتری بوده و دارای اثرات انتخابی برای عروق می‌باشد.<sup>(۱، ۲)</sup> همچنین نشان داده شده است که این دارو قادر است جریان کلسیم را در نورونهای عصبی Helix aspersa مهار کند.<sup>(۳)</sup>

در این مطالعه یک روش HPLC برای اندازه‌گیری این ماده در سرم ابداع شده که برای مطالعه فارماکوکینتیک این دارو پس از تجویز خوراکی در موش صحرایی بزرگ به کار گرفته شده است.



تصویر شماره ۱- ساختمان a=Dibudipine و ساختمان b=Mebudipine

منحنی استاندارد پلاسما و سایر مواد بیولوژیکی با اضافه کردن مقادیر مشخص مبودیپین به سرم بلانک و آنالیز بعدی آن به کمک HPLC به دست آمد. نسبت‌های ارتفاع هر پیک نمونه به ارتفاع پیک استاندارد داخلی (دیپودیپین) محاسبه شده و براساس آن منحنی استاندارد تهیه شد. روش تهیه نمودن نمونه‌ها به این صورت بود که به یک میلی‌لیتر محلول پلاسما ۱۰ μl از محلول استاندارد داخلی دیپودیپین (به غلظت ۲۰ μg/ml) و ۰/۵ ml سود افزوده شده و مخلوط برای چند دقیقه بهم زده شد، سپس ۱ ml اتیل استات به آن اضافه کرده و بر روی شیکر افقی به مدت ۱۰ دقیقه تکان داده شد. سپس این محلول در دور ۱۸۰۰۰ g به مدت ۱۰

#### روش بررسی

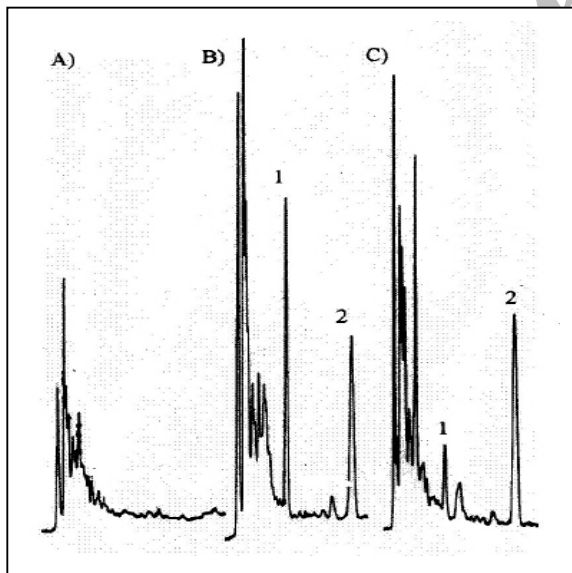
مبودیپین و دیپودیپین (به عنوان استاندارد داخلی تصویر شماره ۱) در آزمایشگاه ما بر طبق روش بیان شده قبلی<sup>(۱)</sup> سنتز شدند. متانول با درجه HPLC (از شرکت داروپخش) خریداری شد و سایر حلال‌ها مانند متانول و استونیتریل و اتیل استات از شرکت مرک (E. Mearck) خریده شدند. سایر معرف‌ها از درجه آنالیز یا بالاتر بوده‌اند.

سیستم HPLC شامل یک سیستم کروماتوگرافی HPLC واترز که مجهز به یک مدل کنترلر مدل ۶۰۰ و یک پمپ مدل ۶۰۰ و یک دتکتور UV ۴۸۶ بود، ستون ODC نوا پک (۲۵۰ mm × ۴/۶ mm) و ۵ μm) مجهز به یک ستون حفاظتی C18 واترز می‌باشد که در تمام آنالیزها به کار گرفته

می‌باشد و روش‌های دیگر دنا توره کردن درصد استخراج دارو را کاهش می‌دهد.

در مطالعه حاضر از روش استخراج جامد برای استخراج مبودیپین استفاده شد ولی دیده شد که این متد قابل تکرار نبوده و قابلیت استخراج آن کمتر از ۵۰ درصد بوده است. روش‌های مختلف استخراج با حلال‌های آلی مورد تجربه قرار گرفت و بهترین نتیجه وقتی به دست آمد که محلول مورد تجربه از ستون C18 عبور داده شد و توسط ۶ml بافر فسفات PH8 در ۳ مرحله ۲ml و سپس ۳ml استونیتریل شسته شد.

در این شرایط روش تعیین مقدار تکرار پذیر بوده ولی متاسفانه قابلیت استخراج هنوز کمتر از ۶۰ درصد بوده ولی در روش استخراج با کمک حلال‌های آلی (اتیل استات) قابلیت استخراج بالاتری (بیشتر از ۹۰٪) داشت و کروماتوگرام‌های به دست آمده نسبتاً تمیز بود. نمونه یک کروماتوگرام پلاسمای بلانک و پلاسمای حاوی دارو و سرم که از مطالعات فارماکوکینتیک به دست آمده است، در نمودار شماره ۱ آورده شده است.



**نمودار شماره ۱- کروماتوگرام تعیین مقدار مبودیپین در سرم موش**  
 صحرایی (A) نمونه سرم بلانک، (B) سرم بلانک که به آن ماده مبودیپین اضافه شده به میزان ۵۰ ng/ml و ۲۰۰ ng/ml استاندارد اضافه شده است. (C) نمونه سرم پس از ۲۰ دقیقه از تزریق وریدی ۵۰۰ ng/ml مبودیپین. پیک‌های ۱= مبودیپین و ۲= دیبودیپین می‌باشد.

دقیقه سانتریفیوژ شد. محلول آلی جدا کرده شد و به یک ظرف لوله تمیز منتقل شده و در زیر ازت در دمای ۴۰°C خشک شد، باقی مانده آن در ۲۰۰ μl فاز متحرک حل شده و ۲۰ μl از محلول نهایی به سیستم HPLC تزریق شد. استخراج جامد به روش‌های مختلف مورد ارزیابی قرار گرفت ولی نتایج به دست آمده به خاطر کمی قابلیت استخراج، قابل استفاده نیستند. علاوه بر آن حلال‌های آلی متفاوتی نیز مورد آزمایش قرار گرفتند و نشان داده شد که روش استخراج با اتیل استات بهتر است. این حلال حاوی کمترین مواد داخلی که با روش HPLC تداخل کند بود و قابلیت استخراج توسط این روش براساس قابلیت آن برای استخراج مبودیپین (۴۰۰ ng، ۲۰۰، ۵۰، ۱۰) که به ۱ ml سرم اضافه شده بود و طبق روش گفته شده مورد استخراج قرار گرفت (n=۴) از مقایسه ارتفاع پیک مبودیپین با مقایسه آن با پیک مقدار دانسته شده درصد قابلیت استخراج به دست آمد. برای تعیین دقت و صحت بین روزی و درون روزی روش، به طریق زیر عمل شد.

نمونه‌ها از محلول SI۲۰ μg/ml و مقادیر مشخص مبودیپین به ۱ ml سرم اضافه شد و سپس از تعیین مقدار دقت و صحت روش در روزهای مختلف محاسبه شد.

درباره فارماکوکینتیک مبودیپین در موش صحرایی می‌توان گفت که غلظت مبودیپین و نمونه‌های پلاسمایی پس از تجویز یک دوز ۰/۵ mg/kg از طریق وریدی و یا ۱۰ mg/kg از طریق خوراکی به موش صحرایی خون‌گیری در دقایق مختلف و براساس مدل فارماکوکینتیک زیر و متد اکسل به دست آمد:

$$C_t = A e^{-\alpha t} + B e^{-\beta t}$$

برای تجویز خوراکی AUC-∞-T براساس مدل نوزنقه‌ای محاسبه شد و بالاترین غلظت تجربی پلاسمایی  $G_{max}$  بود و زمان رسیدن به این  $G_{max} = T_{max}$  بوده است (در ضمن فراهمی زیستی دارو F براساس فرمول زیر محاسبه گردید):

$$F = \frac{AUC_{po} \times dose_{iv}}{AUC_{iv} \times dose_{po}} \times 100$$

#### یافته‌ها

نتایج مربوط به روش تعیین مقدار نشان داد که استونبنزول بهترین حلال برای دنا توره کردن پروتئین‌های پلاسمایی

حدود ۱۶ ng/ml در ۵ دقیقه بعد از تجویز وریدی آن بود و این غلظت به صورت bieprontial تا ۲۹ ng/ml، ۴ ساعت بعد نزول می‌کرد. نیمه عمر نهایی آن ( $t_{1/2}$ ) برابر با ۲/۸۴ ساعت بود (نمودار شماره ۲) و (جدول شماره ۱).

AUC و حجم انتشار آن در مرحله تعادل برابر با ۱/۶۷۱ h/kg و ۶/۲۶۱ kg بود. همانطوری که در نمودار شماره ۳ و جدول شماره ۲ نشان داده شده است پس از تجویز خوراکی به میزان ۱۰ mg/kg غلظت پلاسمایی مبودیپین تغییر نکرد و در موش‌های صحرایی مختلف به میزان ۱۰/۴۴ و ۲۳ ng/ml در زمان‌های ۱۲۰، ۳۰، ۱۰ دقیقه به حداکثر رسید. نیمه عمر نهایی مبودیپین برابر با  $t_{1/2} = 1/78$  ساعت بود. انتشار مبودیپین در بافت‌های مختلف در نمودار شماره ۴ آورده شده است. مطالعات نشان داده‌اند که کلیه حاوی بالاترین میزان مبودیپین بر حسب گرم - بافت بوده است.

زمان تاخیری مبودیپین و استاندارد داخلی تقریباً "۱۵-۸ دقیقه بوده و زمان آنالیز HPLC حدود ۲۰ دقیقه بوده است در این روش پیک‌های مداخله‌گر در نمونه‌های بلانک سرم وجود نداشت. منحنی استاندارد مبودیپین در سرم در دامنه ۱۰-۵۰۰ ng/ml خطی بوده و معادله کالیبراسیون برابر:  $Y = 0.0083 - 0.0022(1^2 = 0.9989)$  بوده است. مبودیپین در غلظت‌های در حد ۱۰ ng/ml قابلیت تعیین مقدار دارو و این حساسیت برای مطالعات فارماکوکینتیک کافی است. دقت روش بالای ۹۰ درصد بوده و CV آن کم تر از ۱۰ درصد می‌باشد (جدول شماره ۱).

اگر این محلول در مبودیپین در مقابل نور حفاظت شود، در حدود ۳ ماه پایدار می‌ماند، ولی وقتی در درجه حرارت آزمایشگاهی نگهداری شود به مدت ۲ هفته پایدار است. پیک‌هایی که مربوط به تجزیه دارو بود در کروماتوگرافی دیده شد. نشان داده شد که غلظت میانگین دارو در پلاسمای

جدول شماره ۱- پارامترهای فارماکوکینتیک پس از تجویز وریدی ۰/۵ میلی‌گرم در کیلوگرم مبودیپین در موش صحرایی

حیوان	AUC <sub>0-∞</sub> (ng.hr/ml)	AUC <sub>0-4</sub> (ng.hr/ml)	Ke	T <sub>1/2</sub> (h)	Cl <sub>T</sub> (l/h/kg)	V <sub>ss</sub> (l/kg)
موش صحرایی یک	۵۷۷/۱۶	۳۲۶/۹۷	۰/۰۲	۳/۳۶۸	۰/۸۶۶۵	۴/۰۰
موش صحرایی دو	۲۵۵/۳۸	۱۹۸/۵۱۱	۰/۳۵	۱/۹۶	۱/۹۵۸	۵/۵۴
موش صحرایی سه	۲۳۳/۲۹	۱۸۳/۹۹	۰/۳۸	۱/۸۱۳	۲/۱۴	۵/۸
موش صحرایی چهار	۲۹۲	۱۳۷	۰/۲۴	۲/۸۴۳	۱/۷۱	۹/۷۱
خطای استاندارد میانگین	۳۳۹±۳۴	۲۱۱±۱۷	۰/۰۴۲±۰/۳۰	۲/۸۴±۰/۲۵	۱/۶۷±۰/۱۲۲۱	۶/۲۶±۰/۵۲

دارو به صورت محلول ۶۰ درصد PEG 400 تجویز شده است.

جدول شماره ۲- پارامترهای فارماکوکینتیک بعد از تجویز خوراکی ۱۰ میلی‌گرم در کیلوگرم مبودیپین در موش صحرایی

حیوان	F(%)	CL(l/h/kg)	Ke	T <sub>1/2</sub> (h)	ACU <sub>0-6</sub>	ACU <sub>0-∞</sub>	C <sub>max</sub> (ng/ml)	T <sub>max</sub> (min)
موش صحرایی یک	۰/۸	۱۳۵	۰/۴۳	۱/۵۹	۵۰	۵۴	۱۰/۶۵	۱۰
موش صحرایی دو	۲/۶	۴۴	۰/۳۵	۱/۷۶	۱۷۱	۱۷۴	۴۴/۱۹	۳۰
موش صحرایی سه	۱/۹	۱۵	۰/۳۳	۱/۹۹	۱۲۱	۱۲۹	۲۳/۰۰	۱۲۰
خطای استاندارد	۱/۸	۶/۶۴	۰/۳۷	۱/۷۸	۱۱۴	۱۱۹	۲۵/۹۰	۵۳
میانگین	۰/۴۲۵	۳۶/۱۲	۰/۰۳	۰/۱۱	۳۵	۳۵	۹/۷۹	۳۴

دارو به صورت محلول ۶۰ درصد PEG 400 بعد از یک شب بدون غذا

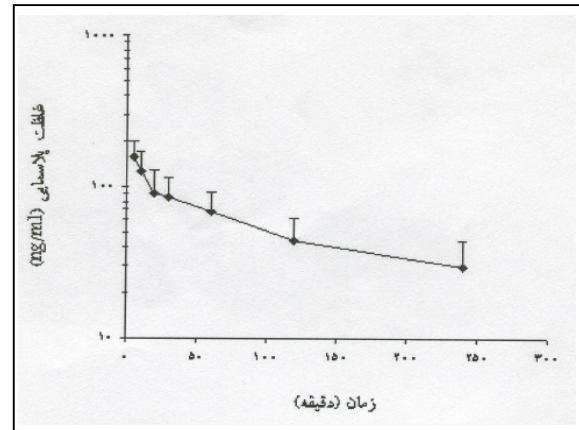
## بحث

روش HPLC گزارش شده، روش مناسبی برای تعیین مقدار و مطالعات فارماکوکینتیک مبودیپین می باشد. این روش راحت - ساده و حساس است. براساس این روش نشان داده شد که نیمه عمر مبودیپین بعد از تجویز ۲/۸۴ ساعت بوده است و طولانی تر از نیمه عمر سایر دی هیدروپیریدین ها مانند نیکادیپین (۰/۱ ساعت)، نیفدیپین (۰/۵ ساعت)، نیترودیپین (۰/۴ ساعت)، نیترودیپین (۱/۳ ساعت)، فلودیپین (۱/۵ ساعت) و نیوادیپین (۱/۳ ساعت) بوده است.<sup>(۵)</sup>

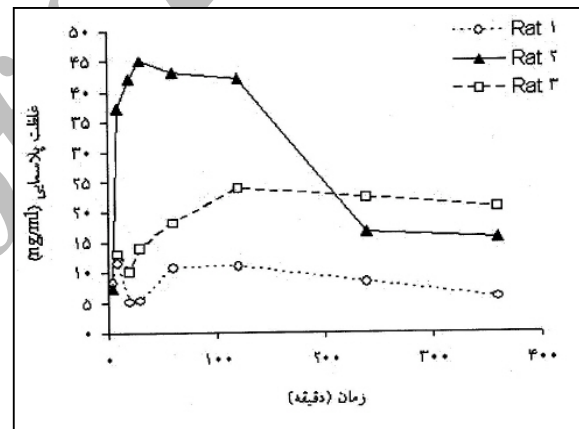
کلیرانس مبودیپین (۱/۶۷۱/h/kg) آهسته تر از جریان خون کبدی موش صحرایی بوده است<sup>(۴)</sup> همانطور که کلیرانس سیستمیک اغلب دی هیدروپیریدین ها بیشتر از گردش خون کبدی است.<sup>(۵)</sup> نیوادیپین مثل نیفدیپین<sup>(۶)</sup> نیترودیپین<sup>(۷)</sup> و نیترودیپین<sup>(۸)</sup> نیوادیپین<sup>(۹)</sup> سیستم کلیرانس بیشتری از مبودیپین بعد از تجویز وریدی دارند ولی به هر حال چنانچه کلیرانس ۱/۶۷۱ h.kg در نظر گرفته شود کلیرانس مبودیپین نسبتاً بالا بوده و به نظر می رسد که علت اصلی برای طولانی تر بودن نیمه عمر مبودیپین انتشار وسیع آن بوده است (۱/kg ۶/۲).

نتایج غلظت پلاسمایی بعد از تجویز وریدی نشان داده است که مدل کینتیک ۲ مرحله ای برای این دارو وجود داشته است و غلظت پلاسمایی اغلب دی هیدروپیریدین ها به صورت ۲ مرحله ای و ۳ مرحله ای بوده است.<sup>(۵ و ۸)</sup> در نتیجه چنین به نظر می رسد که مبودیپین از نظر فارماکوکینتیک مشابه با دی هیدروپیریدین های نسل سوم بوده است.

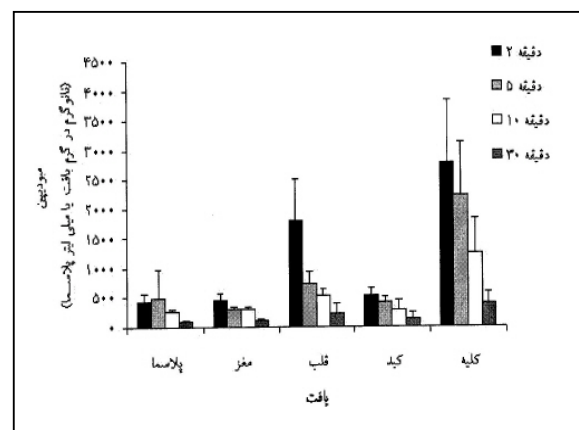
حجم توزیع ظاهر مبودیپین ۱/kg ۶/۲ بوده و نشان می دهد که مبودیپین بطور وسیعی در بافت های مختلف منتشر می شود و از این نظر مشابه با آمیلودیپین می باشد.<sup>(۱۰)</sup> از مشاهده کردن نمودار شماره ۱ و جدول شماره ۲ چنین به نظر می رسد که الگوی غلظت در زمان آن، بعد از تجویز خوراکی به شدت در حیوانات مختلف متفاوت بوده است.



نمودار شماره ۲ - میانگین غلظت پلاسمایی مبودیپین بعد از تجویز وریدی به میزان ۰/۵ mg/kg در موش صحرایی بزرگ، هر نقطه میانگین چهار موش صحرایی می باشد.



نمودار شماره ۳ - غلظت پلاسمایی مبودیپین در موش صحرایی بعد از تجویز خوراکی ۱۰۰ ng/kg در محلول PEG ۴۰۰



نمودار شماره ۴ - میانگین غلظت مبودیپین در پلازما، مغز، قلب، جگر و کلیه موش صحرایی بزرگ بعد از ۲، ۵، ۱۰ و ۳۰ دقیقه بعد از تجویز ۰/۵ mg/kg به حداقل ۴ موش صحرایی بزرگ

channel blockers, mebudipine and dibudipine. J Pharm Pharmacol 1997; 49: 1229.

2- Mirkhani H, Omani G.R, Ghiaee S, Mahmoudian M. Effect of mebudipine and dibudipine, two new calcium channel blockers, on rat left atrium, rat blood pressure and human internal mammary artery. J Pharm Pharmacol 1999; 617: 617.

3- Faizi M, Janahmadi M, Mahmoudian M. The effect of mebudipine and dibudipine two new Ca<sup>2+</sup>- channel blockers, in comparison with nifedipine on Ca<sup>2+</sup>+spikes of F1 neuronal soma membrane in helix aspersa. Acta physiol Hung 2003; 90: 243-254.

4- Grundy JS, Ehot LA, Foster RT. Extrahepatic first-pass metabolism of nifedipine in the rat. Biopharm Drug Dispos 1997; 18: 509.

5- Teramura T, Watanabe T, Hizuchi S, Hashimoto K. Pharmacokinetics of barnidipine hydrochloride, a new dihydropyridine calcium blocker, in the rat, dog and human. Xenobiotica 1995; 25: 1237.

6- Ahr HJ, Krause HP, Siefert HM, Suwelack D, Weber H. Pharmacokinetics of nisoldipine. I. Absorption, Concentration in plasma, and excretion after single administration of [14C] nisoldipine in rats, dogs, monkey, and swine. Arzneimittelforschung 1988; 38: 1093.

7- Krause HP, Ahr HJ, Beermann D, Siefert HM, Suwelack D, Weber H. The Pharmacokinetics of nitrendipine J. Absorption, plasma concentrations, and excretion after single administration of [14C] nitrendipine to rats and dogs. Arzneimittelforschung 1988; 38: 1593.

8- Tokuma Y, Sekiguchi M, Niwa T, Noguchi H. Pharmacokinetics of nilvadipine, a new dihydropyridine calcium antagonist, in mice rats, rabbits and dogs. Xenobiotica 1988; 8: 21.

9- Pellegatti M, Crossi P, Ayrton J, Evans GL, Harker AJ. Absorption, distribution and excretion of lacidipine, a dihydropyridine calcium antagonist, in rat and dog. Xenobiotica 1990; 20: 765.

10- Stopher DA, Beresford AP, Macrae PV, Humphrey MJ. The metabolism and pharmacokinetics of amlodipine in human and animals. Cardiovas pharmacol 1988; 12: 555.

11- Tokuma Y, Fujiwara T, Noguchi H. Absorption, distribution and excretion of milvadipine, a new dihydropyridine calcium antagonist, in rats and dogs. Xenobiotica 1987; 17: 1341.

متوسط فراهمی زیستی خوراکی مبودیپین برابر با ۱/۷۷٪ بوده و از این نظر مشابه نیوادیپین (۴/۳٪)<sup>(۱۱-۲)</sup>، نیفدیپین (۱۱-۱۸٪)<sup>(۵)</sup>، نیزودیپین (۱۱٪)<sup>(۷)</sup>، نیزودیپین (۳/۴٪) و نیفدیپین (۳/۱٪)<sup>(۱۱)</sup> بوده است.

با توجه به جذب نسبتاً کامل دی‌هیدروپیریدین‌ها از دستگاه گوارش متابولیسم در اثر عبور اولیه به علت اصلی کم بودن فراهمی زیستی این داروها مانند نیزودیپین، فودیپین و تیوادیپین بوده است<sup>(۹)</sup> به نظر می‌رسد که مبودیپین از این نظر شبیه سایر داروهای دی‌هیدروپیریدین بوده و متابولیسم در نتیجه عبور اولیه مسئول کم شدن فراهمی زیستی آن بوده است.

نسبت سطح مبودیپین در مغز، قلب، کبد و کلیه به نسبت پلاسما در زمان‌های مختلف (۱۰ و ۲ دقیقه) به طور تقریبی، ثابت بوده است و به نظر می‌رسد که این بافت‌ها در جزء اصلی بدن قرار داشته باشد.

باید متذکر شد پژوهش انجام شده در موش صحرائی بوده است و نتایج تجویز آن در انسان باید به طور جداگانه مطالعه شود.

#### نتیجه‌گیری

مطالعات ما نشان می‌دهد که روشهای HPLC می‌تواند روشی راحت، ساده و حساس برای تعیین مقدار و مطالعات فارماکوکینتیک داروی مبودیپین پس از تجویز خوراکی ایجاد نماید.

#### تقدیر و تشکر

این تحقیق با استفاده از حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران در قالب طرح تحقیقاتی (شماره ثبت: ۴۰۹) انجام گردیده است و نویسندگان مقاله مراتب تقدیر و تشکر خود را از مسوولین آن مرکز ابراز می‌دارند.

#### منابع

1- Mahmoudian M, Mirkhani H, Nehardani Z, Ghiaee S. Synthesis and biological activity of two new calcium-

## *An HPLC Method for Determination of Mebudipine in Biological Fluids in Rats and its Application in Pharmacokinetic Study*

Sh. Bohlooli, Ph.D.<sup>I</sup> F. Keyhanfar, Ph.D.<sup>II</sup> S. Ziaee, Ph.D.<sup>III</sup>  
 \*M. Mahmoudian, Ph.D.<sup>IV</sup>

### *Abstract*

**Background & Aim:** Mebudipine is a calcium antagonist drug which is used to treat blood pressure. A new high performance liquid chromatography(HPLC) system for the determination of a new 1, 4-dihydropyridine, mebudipine, in rat plasma and other biological fluids was developed in this study for the first time.

**Materials & Methods:** To 1 ml of rat plasma and/or other biological fluids, 0.5 ml of internal standard(dibudipine) and 0.5 ml of 1 M NaOH was added. Mebudipine and internal standard were extracted to 5 ml ethyl acetate, evaporated under slow stream of nitrogen. The residue was reconstituted in 200 $\mu$ l mobile phase and 20 $\mu$ l of aliquots was injected into a HPLC system equipped with 4.6 $\times$ 250mm i.d.C18 analytical column. Mobile phase consisted of methanol(70%), water(25%) and acetonitril(5%) and its flow rate was 1 ml/min.

**Results:** There were no interfering peaks from endogenous components in blank plasma chromatograms. Standard curves were linear( $r(2)>0.99$ ) over 10 to 500ng/ml. The extraction efficiency was above 90% and the minimum quantifiable concentration was 10ng/ml(CV<10%) which reveals that it is a suitable, convenient and simple HPLC assay for pharmacokinetic study of mebudipine in rat.

**Conclusion:** By using this method, it was found out that while the oral bioavailability of mebudipine was low(<2%), it had a marked first-pass effect. The distribution of mebudipine into some tissues such as brain, heart, liver and kidney following intravenous administration(0.5 mg/kg) was studied and a rapid distribution of mebudipine into these tissues was found. It was concluded that brain, heart, liver and kidney are in the same compartment as plasma(central).

**Key Words:** 1) Mebudipine 2) Pharmacokinetics 3) HPLC 4) Rat

*I)* Assistant Professor of Pharmacology. Iran University of Medical Sciences and Health Services. Tehran, Iran.

*II)* Associate Professor of Pharmacology. Iran University of Medical Sciences and Health Services. Tehran, Iran.

*III)* Pharmacologist. Razak Pharmaceutical Company.

*IV)* Professor of Pharmacology. Iran University of Medical Sciences and Health Services. Tehran, Iran. (\*Corresponding Author)